

Livsmedelstillsynsmyndigheterna i kommunerna och länen
Statens besiktningsveterinärer

TILLBAKADRAGANDE AV LIVSMEDEL I FALL AV AVIÄR INFLUENSA

Om högpatoget aviär influensa påträffas hos finskt fjäderfä eller vid stark misstanke om sådan, skall livsmedelsföretagarna vidta tillbakadragningsåtgärder enligt givna anvisningar. Om det rör sig om lågpatoget aviär influensa, ger Evira vid behov noggrannare anvisningar om saken. Nedan beskrivna åtgärder vidtas då smittan gäller fjäderfä, inte fåglar i naturen.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR TILLBAKADRAGANDE MED STÖD AV LAGEN OM DJURSIJKDOMAR

Eviras och de lokala veterinärmyndigheternas (länsveterinärerna, de kommunala veterinärerna och besiktningsveterinärerna) agerande med stöd av lagen om djursjukdomar:

Veterinärmyndigheterna kan inte börja vidta något egentligt tillbakadragande av ägg och kött med stöd av lagen om djursjukdomar. Om man misstänker eller konstaterar aviär influensa hos fjäderfä (misstänkta gårdar, infekterade gårdar, kontaktgårdar), kan veterinärmyndigheterna ändå vidta andra åtgärder med stöd av lagen om djursjukdomar. Dessa åtgärder sträcker sig i regel till primärproduktionen dvs. fjäderfägårdarna. Ett sådant förbud gällande överlåtelse av ett djur eller produkter som fås av djuret som avses i 8 § lagen om djursjukdomar kan också utsträckas till djurtransporter från en infekterad eller misstänkt gård till slakteriet och vidtagna av besiktningsveterinären under vissa förutsättningar även till slakterierna (i sådana situationer, då levande djur i slakteriet misstänks eller konstateras ha insjuknat i aviär influensa). Till tillämpliga delar kan ett förbud gällande överlåtelse av produkter som fås av djuret utsträckas också till transporter från en infekterad eller misstänkt gård till äggpackerier och till äggpackerier på infekterade gårdar.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR TILLBAKADRAGANDE MED STÖD AV EG:S ALLMÄNNA LIVSMEDELSFÖRORDNING (178/2002) OCH LIVSMEDELSLAGEN (23/2006)

Eviras, länsveterinärens och den kommunala tillsynsmyndighetens agerande med stöd av livsmedelslagen:

Enligt EG:s allmänna livsmedelsförordning (178/2002) bär livsmedelsföretagaren det primära ansvaret för att produkterna på marknaden är säkra. Om en livsmedelsföretagare anser eller har skäl att anta att ett livsmedel som han har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat

inte uppfyller kraven för livsmedels säkerhet skall han omedelbart inleda förfaranden för att dra tillbaka detta livsmedel från marknaden (artikel 19). Enligt förordningen anses ett livsmedel inte säkert, om det är skadligt för hälsan eller otjänligt som människoföda (artikel 14).

Livsmedelssäkerhetsverket anser att sådana livsmedel, som härstammar från fjäderfä som konstaterats ha insjuknat i aviär influensa, inte skall anses som ett sådant säkert livsmedel, som avses i artikel 14 i EG:s allmänna livsmedelsförordning. Av den orsaken har livsmedelsföretagarna med stöd av artikel 19 i förordningen skyldighet att dra bort livsmedelspartiet eller livsmedelspartierna i fråga. Tillbakadragandet bygger på den försiktighetsprincip, som avses i artikel 7 och på att sådana livsmedel kan anses otjänliga som människoföda. **Tillbakadragandet gäller produktionen fyra dygn innan de första symptomen hos fjäderfäet visat sig.** Kravet på tillbakadragande gäller rått kött, köttberedningar och ägg.

En tillsynsmyndighet kan förelägga en livsmedelsföretagare att dra tillbaka ett livsmedel från marknaden, om livsmedelsföretagaren inte iakttar skyldigheten enligt artikel 19 i allmänna livsmedelsförordningen att dra tillbaka de livsmedel från marknaden som inte motsvarar kraven på livsmedelssäkerhet (57 § livsmedelslagen). Om en livsmedelsföretagare inte på eget initiativ vidtar ovan nämnda åtgärder, beslutar Livsmedelssäkerhetsverket med stöd av 64 § livsmedelslagen och beaktande lagen om djursjukdomar om användning av tvångsmedel och befaller med stöd av 57 § livsmedelslagen livsmedelsföretagaren att dra tillbaka från marknaden de livsmedel som strider mot bestämmelserna.

Anvisningen kommer också att placeras ut på Eviras webbsidor under Anvisningar och blanketter.

Jorma Hirn
Direktör
Avdelningen för livsmedel och
veterinärvård

Kyösti Siponen
Direktör
Enheten för livsmedelshygien

BILAGA

Myndigheternas ansvarsområden vid tillbakadragande i fall av aviär influensa

DISTRIBUTION

De kommunala livsmedelstillsynsmyndigheterna
De statliga besiktningsveterinärerna
Länsstyrelserna
JSM
SHM
HIM

Myndigheternas ansvarsområden vid tillbakadragande i falla av aviär influensa

Livsmedelskedjans stadium	Med stöd av vilken lag vidtas tillbakadragning	Central myndighet eller enhet i Evira i livsmedelskedjans olika stadier	Myndigheter på högre nivå som ger de lokala tillsynsmyndigheterna anvisningar	Tillsynsmyndighet (lokal) som ger livsmedelsföretagare anvisningar
Primärproduktion <ul style="list-style-type: none"> - infekterad gård - misstänkta gårdar 	Lagen om djursjukdomar 55/1980 Lagen om bekämpande av djursjukdomar, som med lättet sprida sig 488/60	Enheten för djurhälsa och välmående	Länsveterinären och Evira: Enheten för djurhälsa och välmående	Kommunala veterinären eller länsveterinären
Transporter <ul style="list-style-type: none"> - till slakteri - till äggpackeri 	Lagen om djursjukdomar 55/1980	Enheten för djurhälsa och välmående	Länsveterinären och Evira: Enheten för djurhälsa och välmående	Kommunala veterinären eller länsveterinären
Slaktprocess <ul style="list-style-type: none"> - levande djur - slaktkropp och andra delar av djuret före styckning och vidareförädling - biprodukter 	Lagen om djursjukdomar 55/1980 Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för djurhälsa och välmående Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för djurhälsa och välmående Enheten för kött- och fiskhygien	Tillsynsutövaren i anläggningen
Förpackning av ägg <ul style="list-style-type: none"> - produkter - biprodukter 	Livsmedelslagen 23/2006 ³ Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för djurhälsa och välmående Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för livsmedelshygien	Tillsynsutövaren i anläggningen
Förädling av köttet <ul style="list-style-type: none"> - styckning - förädling - förpackning - biprodukter 	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Tillsynsutövaren i anläggningen

Förädling av äggen - produkter - biprodukter	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för livsmedelshygien	Tillsynsutövaren i anläggningen
Transporter - från en anläggning till en annan - från en anläggning till detaljhandeln - biprodukter	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Tillsynsutövaren i den sändande anläggningen
Lagring, logistik och terminaler	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för kött- och fiskhygien Enheten för livsmedelshygien	Den kommunala tillsynsmyndigheten (eller länsveterinären) som utövar tillsyn över lagret, logistikcentralen eller terminalen
Handeln, restauranger	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för livsmedelshygien	Den kommunala tillsynsmyndigheten (eller länsveterinären)
Konsumenten	Livsmedelslagen 23/2006 Allmänna livsmedelsförordningen 178/2002 EG ¹ Biproduktförordningen 1774/2002 EG ²	Enheten för livsmedelshygien	Länsveterinären och Evira: Enheten för livsmedelshygien	Den kommunala tillsynsmyndigheten (eller länsveterinären)

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel.